

УНИВЕРСИТЕТ ЗА НАЦИОНАЛНО И СВЕТОВНО СТОПАНСТВО

СТ А Н О В И Щ Е

От: проф. д-р Пламен Д. Чипев, Пловдивски Университет „П. Хилендарски“/Институт за икономически изследвания при БАН

Относно: конкурс за **доцент** по професионално направление 3.8. "Икономика", научна специалност "Политическа икономия" (Микроикономика, Макроикономика, Икономическа политика и Устойчиво развитие) в УНСС.

1. Информация за конкурса

Конкурсът е обявен за нуждите на катедра „Икономикс“ на Общикономически факултет на УНСС съгласно Решение на АС № 5/1.06.2022. Участвам в състава на научното жури по конкурса съгласно Заповед № 2401/28.09.2022 на Ректора на УНСС.

2. Кратка информация за кандидатите в конкурса

*В обявения конкурс за заемане на академичната длъжност „доцент“ по научна специалност "Политическа икономия" (Микроикономика, Макроикономика, Икономическа политика и Устойчиво развитие) в УНСС, участва един кандидат – гл. ас. д-р **Щерьо Стефанов Ножаров**, преподавател в катедра „Икономикс“, Университет за национално и световно стопанство (УНСС), който е представил изискваните документи.*

Щерьо Ножаров е завършил спец „Право“ (1999) в магистърска степен, в Юридическия факултет на ПУ „Паисий Хилендарски“ и спец. „Финанси (финансов мениджмънт) (2002) в магистърска степен, във Факултета по финанси и застраховане на Стопанска академия „Д. Ценов“ – Свищов.

През 2012 г. придобива ОНС "доктор" по научна специалност „Политическа икономия“ от Общикономически факултет на УНСС.

Кандидатът има практически опит в държавното управление (Министерство на околната среда и водите и Министерство на културата на Република България, като ръководител на отдели и дирекции, национален представител в експертния панел на Комисията по устойчиво развитие на ООН) и в съдебната система като помощник-прокурор към Върховна касационна прокуратура на Република България. От 2013 г. преподава като „асистент“ и от 2015 г. като „главен асистент“ към Катедра „Икономикс“ на УНСС.

3. Изпълнение на изискванията за заемане на академичната длъжност

Гл. ас. д-р Щерьо Ножаров е представил документи и приложени доказателства към тях за изпълнение на националните и университетските количествени и качествени изисквания за заемане на академичната длъжност „доцент“.

*1. Според приложената Карта за **количествените** изисквания гл. ас. д-р Ножаров преизпълнява минималните национални изисквания с обща сума на точките от 897,5 т. при изисквани 400 т. Кандидатът надхвърля значително и изискванията на УНСС, като отчита*

общо 838,4 т. при необходими 320 т. - общо 1736 спрямо 720 или почти **2,5** изпълнение на количествените изисквания.

2. Представената Карта за изпълнение на **качествените** изисквания за заемане на академичната длъжност „доцент“ и доказателствата към нея показват, че гл. ас. д-р Щерьо Ножаров е утвърден преподавател и изследовател, с 8-годишен стаж и опит, с активно участие в научни форуми и проекти, в дейностите на катедрата, факултета и УНСС. Гл. ас. д-р Ножаров е научен секретар на катедра „Икономикс“ на УНСС, участвал е в 3 проекта на УНСС и 2 международни проекта (COST и ERASMUS+), както и в 2 други научни проекта, взел е участие в организацията на 7 научни конференции, вкл. 3 международни.

Кандидатът има редица активности и извън УНСС. Той е член на СИБ, Секция „Икономически науки“ към СУБ, където е Член на Бюрото и секретар на секцията, Членува в “International Society for Energy and Sustainability Research” от 2021г. до момента. Извършва експертна и консултантска работа към БСК. Член е на Редакцията колегия и научен секретар на списание „Индустриални отношения и общественото развитие“. Член е на Попечителските съвети на два пенсионни фонда. Има множество публични изяви в специализирани и популярни масови медии, в които представя професионални икономически становища по остри и актуални обществени проблеми.

Посочените и много други характеристики и активности на гл. ас. д-р Щ. Ножаров ми дават основание да направя обобщения извод, че той изпълнява всички необходими **количествени и качествени** изисквания за заемане на академичната длъжност „доцент“.

Становището на Съвета по хабилитация на УНСС, представено в Протокол номер 4 от 11 май 2022 г., сочи, че кандидатурата на гл. ас. д-р Ножаров отговаря както на количествените, така и на качествените изисквания за заемане на академичната длъжност „доцент“, приети от АС на УНСС.

4. Оценка на учебно-преподавателската дейност за всеки кандидат поотделно

От предоставената служебна бележка на учебен отдел се вижда, че за периода: 2013/14-2021/22 кандидатът има учебно натоварване от над 2000 ч. преведени към лекции в магистърската и бакалавърска образователни степени (243 т.), които надвишават над два пъти мин. изисквания за длъжността. Разработил е две учебни програми за нуждите на факултета по „Политическа икономия на устойчивото развитие“ (в съавторство) и по „Икономикс“. Изнесъл е три курса на чужд език в университета. Гл. ас. Ножаров има приноси към всеки показател от т. 2. на качествените изисквания за преподавател, вкл. подготовка на учебно помагало със съществени иновации, признато обучение извън университета (ВКС), участие в раб. група към МОН, високи оценки от студентското оценяване и пр. Бих искал да изтъкна съществения му принос за успешното индексирание на университетското научно списание *Economic Alternatives* в SCOPUS през 2021, който има много важно значение не само за УНСС, но и въобще за утвърждаване на икономическата наука в Р. България.

Считам, че гл. ас. Ножаров притежава необходимия преподавателски опит и подготовка за заемане на академичната длъжност по конкурса.

5. Кратка характеристика на представените научни трудове/публикации

За участието в конкурса гл. ас. д-р Ножаров е представил общо **30** публикации, (след отчитане на съавторството той ги редуцира до 26.5). Публикациите вкл.: **1** моногр.; **2** гл. от кол. монографии; **1** уч. помагало; **2** студии (в съавт.); **10** статии в научни списания или ред. кол. томове (от които **2** в съавт. и **4** на англ. език) и **14** доклада (3 в съавт.). **Три** от публи-

кациите са в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация (**Scopus; WoS**) – 1 студия (в съавт.), 1 статия и 1 доклад). В публикациите на гл. ас. д-р Щеръо Ножаров **няма** доказано по законоустановения ред плагиатство.

Публикациите на автора, по моя преценка могат да се отнесат към няколко области, като за много от материалите областите се припокриват:

- въпроси на макроикономиката, институционалния икономикс и транзакционните разходи
- областта на икономическата политика и устойчивото развитие, анализиращи главно различни въпроси свързани с кръговата и нисковъглеродната икономика, управлението на отпадъците
- проблеми на науката и висшето образование

Към първата област е главният (хабилитационният) труд на кандидата – неговото монографично изследване: „Социални разходи на кръговата икономика в ЕС“, 2022, София: Акад. изд. "Проф. Марин Дринов", 207 с. Основната цел е изследване на универсалността и приложимостта на концепцията за социалните разходи и връзката им с транзакционните разходи в контекста на кръговата икономика. Извършен е детайлен анализ на съществуващите модели за измерване на социалните разходи, лансирани са основните изисквания към един модел в областта на управление на отпадъците и е извършен частичен статистически тест на наличните статистически данни. Отделно са анализирани транзакционните разходи и институционалната промяна в търговските спорове, обществените поръчки и др. Тук отнасям и докладите му за цикличността и екзогенността.

В областта на икономическата политика и устойчивото развитие са мнозинството от текстовете на кандидата. Изследвани са проблеми на кръговата икономика в управлението на отпадъците, мебелната индустрия, водния транспорт. Оценени са факторите за повишаване на енергийната ефективност в транспорта, рисковете и несигурността за установяване на ниско-въглеродната икономика. Специално изтъквам значението на анализите на Плана за възстановяване и устойчивост в транспортния сектор и на българската национална политика по изменение на климата.

Изследванията на гл. ас. Ножаров в третата област касаят проблеми свързани с автономията на учебните заведения, защитата от посегателство спрямо научните продукти и културното наследство. Тук отнасям докладите му за „частните научни институти, повишаването на качеството на учебните материали.

Реализираните научни публикации намират отражение в общо 25 цитирания, от които 4 в издания, реферирани и индексирани в Scopus и Web of Science, 11 в монографии и кол. томове с научно рецензиране и 10 в не-реферирани списания с научно рецензиране, като общия брой точки по раздел (Д) на Картата за кол. изисквания **надвишава 4+** пъти мин. праг.

6. Синтезирана оценка на основните научни и научно-приложни приноси на кандидатите

Научно-теоретични приноси. Най-съществените приноси на д-р Ножаров в тази сфера са свързани с монографията на кандидата. В нея той оспорва универсалния характер на тезата, че социалните разходи са сбор от частните плюс външните (externality) разходи, като е аргументирал, че тя е неприложима за модела на кръговата икономика на Европейския съюз. Кандидатът е развил собствен иконометричен модел за измерване на социалните разходи в контекста на кръговата икономика.

Разработил е дефиниция на „популизма“ в контекста на процеса по изграждане на нисковъглеродна икономика и е направил опит за оценка на междокултурните различия, като

фактор на въздействие в този процес и влиянието им за постигане климатична неутралност на икономиката. Съществен принос за теорията са предложените от автора иконометричен модел за изследване на връзката между хибридните заплахи и бизнес-цикъла, (тестван за България) и измерване въздействието на динамиката на реформата в съдебната система върху икономическия растеж. Направени са сравнителни изследвания от тази гледна точка между България и други съседни държави или държави-членки на ЕС.

Научно-приложни приноси. Сред значимите приноси на кандидата, е статистически модел за прогнозиране измененията в общото количество генерирани отпадъци (г. София) при промени на туристо-потока, който подпомага бюджетирането и ефективността на управление на отпадъците в Столична община.

Важен е приносът на гл. ас Ножаров за анализа на „Третия национален план за действие по изменение на климата за периода 2013-2020“, който констатира, че основните прогнози в него са погрешни поради драстични разминавания с фактическите данни по Евростат.

Представените публикации съдържат безспорни научни и научно-приложни приноси, което ми дава основание да приема съставената от кандидата Справка за основните научни приноси. Те отговарят на основните и допълнителните изисквания за заемане на академичната длъжност и открояват добре компетентността, уменията за критичен научен анализ и емпирични проучвания на кандидата.

7. Основни критични бележки и препоръки към всеки кандидат поотделно

Единствената ми критична забележка, която всъщност е и препоръка, е кандидатът да насочи повече от своите публикации към издания включени в световните информационни системи за реферирание, индексирание и оценяване, и конкретно към тези в Scopus, Web of Science, ERIH+ и пр.

8. Заключение

Научноизследователската и преподавателската работа на гл. ас. д-р Щерьо Ножаров отговарят на всички изисквания на Закона за развитието на академичния състав в Република България и на Правилника за неговото приложение, както и на изискванията на УНСС за заемане на академичната длъжност „доцент“. Научните му трудове са задълбочени, разработени на високо научно равнище, посветени на значими проблеми в научната област на конкурса.

Това ми дава основание да препоръчам на уважаемите членове на научното жури да гласуват положително за избора на Гл. ас. д-р Щерьо Ножаров за заемането на академичната длъжност „доцент“ по професионално направление 3.8. Икономика, научна специалност "Политическа икономия" (Микроикономика, Макроикономика, Икономическа политика и Устойчиво развитие.“

Дата / място

Подпис:

26.10.2022 г./София

UNIVERSITY OF NATIONAL AND WORLD ECONOMY

ACADEMIC STATEMENT

By: Prof. Dr. Plamen D. Tchipev, Plovdiv University "P. Hilendarski" and Institute for Economic Research at The Bulgarian Academy of Sciences.

Subject: Competition for **Associate** Professor in Professional Direction 3.8. "Economy", scientific field "Political Economy" (Microeconomics, Macroeconomics, Economic Policy, and Sustainable Development) at the University of National and World Economy.

1. Information for the Competition

The competition was announced for the needs of the Department of Economics, General economics Faculty of The University of National and World Economy in accordance with Decision of the AC No 5/1.06.2022. I have been appointed to the academic jury of the competition according to the Order No 2401/28.09.2022 of the Rector of the University of National and World Economy.

2. Brief information about the candidates in the competition

In the announced competition for the academic position "Associate Professor" in the scientific field "Political Economy" (Microeconomics, Macroeconomics, Economic Policy and Sustainable Development) at the University of National and World Economy participates one candidate – Dr. Shteryo Stefanov Nozharov, chief assistant in the Department of Economics, University of National and World Economy (UNWE), who has presented the required documents.

Shteryo Nozharov obtained MSc. degree (1999) in Law, from Faculty of Law of the Plovdiv University "Paisii Hilendarski" and MSc. in Finance (Financial Management) from the Faculty of Finance and Insurance of the Business Academy "D. Tsenov" – Svishtov.

In 2012 he acquired a PhD degree in "Political Economy" from the General Economics Faculty of the University of National and World Economy.

The candidate has practical experience in state government (Ministry of Environment and Water and Ministry of Culture of the Republic of Bulgaria, as head of departments and directorates, national representative in the expert panel of the United Nations Committee on Sustainable Development) and in the judiciary as assistant prosecutor at the Supreme Cassation Prosecution Office of the Republic of Bulgaria. Since 2013 he teaches as an "assistant" (since 2015) and as a chief assistant at the Department of Economics of the University of National and World Economy.

3. Fulfilment of the requirements for taking up the academic position

Ch. ass. Dr. Shteryo Nozharov has submitted documents and attached evidence to them for the implementation of national and university quantitative and qualitative requirements for the holding of the academic position "Associate Professor".

1. According to the attached Score-card for quantitative requirements, Dr. Nozharov exceeds the minimum national requirements by a total of 897.5 points against the required 400 points.

2. The presented Card for fulfilling **the quality requirements** for the academic position "Associate Professor" and the evidence therein show that Dr. St. St. Shteryo Nozharov is an established lecturer and researcher, with 8 years of experience, with active participation in scientific forums and projects, in the activities of the Department, of the Faculty and UNWE. He participated in 3 UNWE projects (COST and ERASMUS+), as well as in 2 other scientific projects; he took part in the organization of 7 scientific conferences, including 3 international ones.

The applicant has multiple activities outside the University of National and World Economy. He is a member of the Union of Economists of Bulgaria, The Economic Sciences Section of the Union of Scientists of Bulgaria, where he is a Member of the Bureau and Secretary of the Section, Member of the International Society for Energy and Sustainability Research from 2021 until now. He has many appearances in specialized and popular mass media, in which he presents professional economic opinions on acute and current problems of the society.

The specified and many other characteristics and activities of the ch. ass. Dr. Nozharov gives me reason to draw the general conclusion that he meets all the **necessary quantitative and qualitative** requirements for the academic position "associate professor".

The Decision of the Council of Habilitation of the University of the National and World Economy, presented in Protocol Number 4 of 11 May 2022, indicates that the candidacy of Dr. Nozharov, meets both the quantitative and qualitative requirements for the academic position "Associate Professor", adopted by the AU of the University of National and World Economy.

4. Assessment of the teaching activity for each candidate individually

It is clear from the submitted official note of the education department that for the period: 2013/14-2021/22 the candidate has a teaching load of over 2000 hours rendered to lectures in master's and bachelor's degrees (243 p.), which exceed more than twice a minimal requirement for the position. He has developed two curricula for the needs of the Faculty – one of "Political Economy of Sustainable Development" (co-authored) and one of the "Economics". He delivered three courses in a foreign language to the university. Ch. ass. Nozharov contributed to each index of Group 2. of Quality requirements for a lecturer, including preparation of a training aid with essential innovations, recognized training outside the University (SCC), participation in the group to the Ministry of Health, high scores from student assessment, etc. I would like to emphasize its significant contribution to the successful indexing of the university scientific journal Economic Alternatives for SCOPUS in 2021, which is especially important not only for the UNWE, but also for the general the validation of economic science in the Republic of Bulgaria.

I believe that the ch. ass. Nozharov has the necessary teaching experience and a training to hold the academic position in the competition.

5. Brief Characterizations of the submitted scientific papers/publications

Dr. Nozharov has **submitted**, for the competition, **a total of 30** publications (reduced to 26.5 after accounting for the co-authorship). Publications incl.: **1** monogr.; **2** chapters in collective monographs; **1** student helper; **2** studies (in co-auth.); **10** articles in scientific journals or edited collective volumes (of which 2 in co-auth. and 4 in English) and **14** papers (3 co-authored). **Three** of the publications are in scientific publications, referenced and indexed in world databases of scientific information (**Scopus; WoS**) – 1 study (co-authored), 1 article and 1 report). In the publications of the ch. ass. Shteryo Nozharov **has** no statutory plagiarism.

The author's publications, in my judgment, can be addressed to several areas, and for many of the materials the areas overlap:

- macro-economic issues, institutional economics, and transaction costs
- economic policy and sustainable development, analyzing mainly various issues related to the circular and low-carbon economy, waste management and
- problems of science and higher education

First area includes the main work (habilitation) of the candidate – his monograph study: "Social expenditure of the circular economy in the EU", 2022, Sofia: Acad. publ. "Prof. Marin Drinov", 207p. Its main goal is to study of the universality and applicability of the concept of social costs and their relationship with transaction costs in the context of the circular economy. A detailed analysis of the existing models for measuring social costs has been conducted, the main requirements for a model in the field of waste management have been launched and a partial statistical test of the available statistics has been carried out. Separately, transaction costs and institutional change in trade disputes, public procurement, etc. are analyzed. I designate here also his papers on cyclicity and exogeneity.

In the field of economic policy and sustainable development are most of the candidate's texts. Problems of the circular economy in waste management, furniture industry, water transport have been studied. The factors for increasing energy efficiency in transport, risks, and uncertainties for establishing of low-carbon economy have been assessed. I emphasize especially the importance of the analyses of the Recovery and Sustainability Plan in the transport sector and of the Bulgarian national climate change policy.

The research of Dr. Nozharov in the third area concerns problems related to the autonomy of educational establishments, protection from harm to scientific products and cultural heritage. Here I refer to his papers on "private scientific institutes, the improvement of the quality of teaching materials.

The completed scientific publications are reflected in a total of 25 citations, of which 4 in editions referenced and indexed in Scopus and Web of Science, 11 in monographs and col. volumes with scientific review and 10 in non-referenced journals with scientific review, such as the total number of points earned by section (Д) of the Quantitative Score-Card **exceed 4+** times the minimum required threshold.

6. Resume of the main scientific and scientifically applied contributions of candidates

Scientific and theoretical contributions. The most significant contributions of Dr Nozharov in this field relate to the candidate's monograph. In it he disputes the universality of the thesis that social expenditure is the sum of private plus external expenditure, arguing that it is not applicable to the model of the Circular Economy of the European Union.

He has developed a definition of "populism" in the context of the process of building a low-carbon economy and has attempted to assess intercultural differences as an impact factor in this process and their influence to achieve climate neutrality of the economy (tested for Bulgaria) and measuring the impact of the dynamics of judicial reform on economic growth. Comparative studies have been carried out from this point of view between Bulgaria and other neighboring countries or EU Member States.

Scientifically applied contributions. Among the significant contributions of the applicant is a statistical model for predicted changes in the total amount of waste generated (City of Sofia) in case of changes of tourist-stream, which helps the budgeting and efficiency of waste management in Sofia Municipality.

The analysis of the "Third National Climate Change Action Plan 2013-2020", contains important contribution. It finds out that the main forecasts laid there were incorrect due to drastic discrepancies with the actual Eurostat data.

The publications submitted contain undisputed scientific and scientifically applied contributions, which gives me reason to accept the Report for the main scientific contributions drawn up by the applicant. They meet the basic and additional requirements for taking up the academic position and highlight well the competence, critical scientific analysis skills and empirical studies of the applicant.

7. Key critical notes and recommendations to each candidate individually

My only critical remark, which is actually a recommendation, is for the applicant to direct more of his or her works to publications included in the global information systems for referral, indexing and evaluation, and specifically to those in Scopus, Web of Science, ERIH+ etc.

8. Conclusion

The research and teaching of the Chief Assistant Shteryo Nozharov (PhD) meets all the requirements of the Law on the Development of Academic Staff in the Republic of Bulgaria and the Regulations for its application, as well as the requirements of the University of National and World Economy for the academic position "Associate Professor". His scientific work is in-depth, developed at a high scientific level, dedicated to significant problems in the scientific field of the competition.

This gives me reason to recommend that the honorable members of the scientific jury vote positively on the choice of Chief Assistant Shteryo Nozharov (PhD) for the academic position "Associate Professor" in professional field 3.8. Economics, scientific field "Political Economy" (Microeconomy, Macroeconomics, Economic Policy and Sustainable Development."

Date/Place
10/26/2022/Sofia

Signature: